

Vynález ruchadla

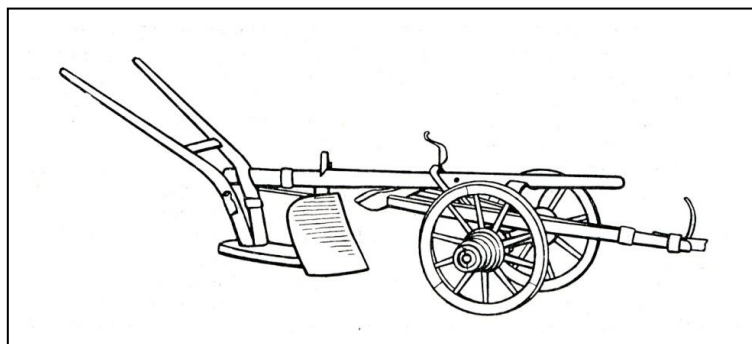
**František Veverka (1799 – 1849),
Václav Veverka (1796 – 1849)**

Rodný domek Václava Veverky v Rybitví

Oba bratrance se narodili v Rybitví u Pardubic, kde žili. František byl rolník a Václav kovář a chalupník. V roce 1823 se František oženil a ujal se hospodaření. Poznal, jak je obtížné a nedokonalé rozrušování půdy pro přípravu k setí dosavadním nářadím. Úpravami tehdejšího tzv. záhonového pluhu se po mnoha neúspěšných zkouškách oběma bratrancům podařilo vytvořit pluh podle jejich představ. Dosavadní oradla půdu pouze rozrušovala a musela se v patřičné hloubce v zemi udržovat silou oráče. Vhodně tvarovaný pluh

Veverkových půdu okrajoval, rozrušoval, drolil a obracel. Lidé novému pluhu říkali „veverče“, ale vynálezci ho však nazvali ruchadlem. První brázdu novým ruchadlem vyorali bratrance za kovárnou v roce 1827. Bratrance Veverkové byli prostí venkovští lidé. Těšilo je, že jejich řešení funguje, a že pomáhá lidem ulehčit jejich práci. Nevěděli, že se jedná o vynález, jehož patentování a obchodní využití by mohlo řešit jejich svízelnou finanční situaci. Dávali své řešení ruchadla k dispozici každému, kdo o ně požádal. Omezený počet ruchadel vyráběl Václav ve své kovárně. Vynález byl také zneužit některými podnikateli, kteří jej vydávali za svůj vynález. Různé spory řešil Hospodářský spolek v Pardubicích a v roce 1883 přiznal autorství ruchadla bratrancům Veverkovým. Vracíme-li se v dnešní době k Veverkům, musíme si také uvědomit, jaký vývoj orebního nářadí prodělalo od ruchadla až k dnešním mnohoradličným pluhům taženými výkonnými traktory. K Veverkům se pak zákonitě vracíme jako k symbolu lidské práce, přemýšlivosti a dovednosti, které dali v podobě svého vynálezu do služeb ostatním lidem a přitom nedbali na svoji slávu a zisk.

**Vědci, vynálezci a podnikatelé v českých zemích
svazek 1.
autor Pavel Tersch**